

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

Sermo V. Libella & Amussis Architecti Christiani, Prudentia & Discreto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

S E R M O V.
LIBELLA ET AMVSSIS

Architecti Christiani

PRVDENTIA ET DISCRETIO.

A R T I C U L V S I.

Ex doctrina Patrum.

AD FINE admodum est Normæ Instrumentum illud architectonicum, quod LIBELLA dicitur, & cum hac, munere conveniens, AMVSSIS. Vtrumque superius est definitum: utroque plana coæquantur, & diriguntur ad rectitudinem ligna, & lapides. Libellæ rationem in Architecturâ nostra habet *Prudentia*, Amvssis verò, *Discretio*. Utraque efficit, ut nihil ad rectitudinem in Virtutibus desideretur: & , nisi adhibeantur maturè, fabrica virtutum multa vitia contrahit. Audiatur Papa Gregorius, cuius est hoc enunciatum, *Nisi Virtutes, Sapientia epulis repleta, ea, quæ appetunt, prudenter agant, virtutes esse nequam possunt.* De Discretione, quo nomine utuntur scriptores Ecclesiastici, & potissimum Ascetæ, idem affirmant Magistri Spirituales. Et quidem Ioannes Cassianus

Quint Pars.

O o

nus

(a) Lib. 2. Moral. cap 33.

nus (a) tantum ei tribuendum censeat, ut afferat eam in virtutis exercitatione esse Lucernam illam Evangelicam apud Matthæum & Lucam, (b) quæ totum corpus lucidum facit: immò, Solem quem Apostolus monet: ne occidat super iracundiam, ad Ephesios IV. tum verò, ex Salomone in Proverbiis, *Gubernationem vitæ, Consilium, Sapientiam*: præterea, ex Apostolo Paulo *cibum solidum*: & quæ comparari aliquatenus potest cum Verbo DEI: quandoquidem de illo scriptum est, *Discretor cogitationum, & intentionum cordis*. Ex quibus, & ex S. Antonii sententia concluditur: Manifestissimè declaratur, sine Discretionem nullam vel perfici, vel stare posse virtutem. Nimirum, quando paries ad Libellæ rectitudinem non est conformatus, neque ad Amussim erectus, proclinat, & facile in ruinam tendit. Hæc adeò vera sunt, ut Virtutibus quoque Theologicis hæc instrumenta accommodari debeant: nam nec actus fidei, spei, & caritatis nomen tuentur suum, nisi ad Prudentiæ Libellam, & Amussim Discretionis exacti prodeant.

(a) *Collat. 21. cap. 4.* (b) *Matt. VI. Luc. XI.* (c) *Prov. XI. 14.* (d) *Hebr. VII. 23.* (e) *Hebr. IV. 12.*

ARTICULUS II.

EXEMPLO CHRISTI

Idem a lstruiri & stabilitur.

IN Christo annorum duodecim puero commendabatur Prudentia, cum sederet in medio Doctorum, & interrogaret, responderet, sileret. *Luc. 2. Stupebant omnes, inquit Evangelista, qui eum audiebant, super prudentia, &*

respon-

responsis ejus. Ego etiam stupeo super Prudentiâ & Discretionem in dando responso Parentibus eum in templo querentibus, & tandem invenientibus. Manserat iis insciis, ob religionis negocium: discurretur, investigatur, deprehenditur: dolorem ostendit Mater, quod clam se subduxisset, & abfuisset triduo à suo & cognatorum cōtubernio. *Fili, quid fecisti nobis sic? Ecce pater tuus & ego dolentes querebamus te.* NON, dicit Christus tumultuosè. quid ad vos? non equidem teneor vobis audire in hac re, quæ religionem spectat, & DEUM, mei sum juris. Ite vias vestras: hic manere volo. Non centebat ista esse responsa ad Libellam Prudentiæ, & Discretionis Amussim exacta. Illustre exemplum pro filiis familias in potestate parentum constitutis, qui etiam si possint aliquando ire ad templum, remanere diutius, quàm parentibus sit gratum; tamen ea de re conquerentibus, nunquam est obmurmurandum; nunquam dicendum, non teneor vobis obedire; quod pessimè sonat, nec usurpandum iis esset, etiam in Religionis ingressu, nisi alia non levis momenti tubsit causa.

EST enim juris naturæ, obedire parentibus: at, Consilii Evangelici tantùm, relictis omnibus, Religionis arripere Institutum. Ius autem, sive Lex naturæ magis & strictius obligat, quàm Consilium Evangelicum; quod tamen quidem obligat, nisi sponte libereque susceptum, aut voti religione promissum. Quod ordinariè nõ est concipiendum inconsulto & inscio patre spirituali, conscientiæ moderatore; nec mandandum executioni, nisi indicetur prius parentibus carnalibus, & ipsorum requiratur consensus, aut constantia in proposito, aliisque modis licitis, per se, perque alios extorqueatur. Hoc suadet Discretio, & Prudentia Christiana: hoc parentum meritum, hoc filialis amor ac debitum postulât. Hoc

Christi exemplum docet, quod est Regula, Norma, Libella, Amuffis omnium actionum Christianarum.

SERMO VI.

CALAMVS

Architecti Christiani

MODVS ET MEDIOCRITAS.

ARTICULVS I.

Quid sit Calamus Architectonicus. Et quod ejus munus ad Fabricam.

IN Divinis litteris, quando Architectus effigitur, vel uno, vel duplici instrumento lignis representari solet, Funiculo, & Calamo arundineâ, seu Calamo. Cùm Ezechieli cap. XL. offerretur Templum & inspiciendum, & singulorum partium mensuræ ac totius fabricæ symmetria contemplanda, primò dedit se videndum Vir, & funiculus in manu ejus, & Calamus mensuræ in manu ejus, ut inquit Sacer historicus noster. LXX. vertunt, *In manu ejus erat funiculus cementariorum, & Calamus, mensura.* Theodoretus habet, *Calamus & Funiculus ad adificandi usum confectum.* S. Hieronymus autem, *Funiculus erat lineus, sive cementariorum, in manu ejus;* de quo & in Zacharia capite secundo scribitur